

accipi. 2013.

By.

In conventu Jahroymersi.

I

By.

O r d y n a c y e
P r o w i n c i a l n e

Przy oddziale Prowincyi Naszey Pol
skiey od Czeskiej w Przyto:

mnosci Kommissarza

Generalnego

U t o z o n e

Roku 1762.

Przeestroga

Niechaj to Was bynajmniey niezadziwia, Moi Oycowie, y Moi Bracia, że Ordynacye prowincyalne uczynione iezcze w Roku 1762. y w innych porządkach bardzo dobrze, użytecznie, y chwalebnie zachowywane, patym rozno, według Roznosu Ducha Bzeczonych, y podległych, doznawające Łasy, na Ostatek w grubey pro wielu Kłasztarach zagrzebane nie parnieci, Na Nowo Ony w szre: sie, y Wam w przyszłym do zachowania podać przedziwielimy. Czyniemy to bowiem nieprzeto; Ze pod czas prowincyalstwa Brata naszego mnie Krui Liednoczonego, a Wam wielu pod Imieniem Antonina, dobrze znajomego u: torone były, gdyż w tej mierze, nie Krui, ale Duchem rządziemy się. Nie: przeto: Zebyśmy iakowśi słowoz, do prowincyi w prowadzić chcieli, lito: rey najmiley jest, dawnych a Ławrze Świętych trzymać się Ławczajow, y za talie ninieysze przeczytujemy Ustawy; Nieprzeto: zebyśmy nieznomy iakowśi Agzar, na Starli Wasze, sami niechęć się go y palcem dotknąć w: ktadać mieli, gdyż iako Was, tak y obowiązki wasze, radzibyśmy z Serca dui: gali. Ale raczey czyniemy to, iedynie przeto, że na Łeszcey Kapitulie, wopyscy Kapitularni Oycowie, gorliwie y usilnie tego się od nas domagali. Maie: więc eze gorznie zgodali, y ezego Łabonności wasza, tak bardzo pragneta, to jest, Or: dynacye dawne, do dzisieyszym przytosoowane obolicznosci. Przyjmijcie ie z talie uprzymosia, z iaką my Ony Wam podaiemy. Wszak w nich nie: masz nic, wielkiego albo ugrzebiego, lecz tylko Siości do utrzymania dobro: go w prowincyi korzadku, stosowanego do Czasu, Mieysci, y Kraju, z naj: duię się yierzeli są w nich iakowe obowiązki, to najwiecey y najozo: bliwiey, na prowincyalow y innych Bzeczonych. Tereli więc my z che: cię dla Duchowney przystugi Waszey Onym się podaiemy, racozby wy: dla własnego Duchownego Korzytku y Zbawienia Swey Duszy tego czy: nieć niemieli? Komnijcie na ow wyrok Bzeczowney Mądrości. Kto: zas: w pomnieyszym wierny jest, ten y w wiekszym wierny bywa. Kto: zas:

Oycieć Prowincjał przy dołączeniu Urzędu Swego, Nowo Obranemu Subces-
sorowi Swemu, oddać powinien wszystkie Dzieje Prowincjałstwa Swego, ia-
kwo, Protokół wszystkich potrzeb Prowincyi, Spraw, Procesu, porządnie ułożone
y w Księgce na ten koniec sporządzonej nalezyć zapisane, Wiryty Konwentu
Księgki Nowicjatu, y w tych Nowicjuszow, tak ze Księgki Profesow nalezyć
ie zapisano, tudziez Archivium Prowincyi porządnie ułożone. Zaczyn Sprawy
dluższe zachodzi tu Protestacya, przeciwko nieprawiedliwemu Zwyczajowi, a
żeby Ministrowie Prowincjałni, w przypadkach Extraordinarynych y Osobliwych
do których według Prawa Ordynaryjnego podobne Sprawy należą nigdy od Decy-
zyi formalney, Naznaczenia kary Ordynaryjney albo Extraordinaryney obwinionym, bez
żadnego Procesu, przez siebie lub przez delegowanych od siebie, nieprzytępowa-
li. Lubo albowiem Kanony S, porwalaiać Przetoronym Zakonnym, z Zakonnikiem
Swoyey Zwierzchności powierzonemi, wielowładnie, mniay uważaiać opisania Pra-
wa, postępować sobie, nigdy iednak pozwolć niemogo, ażeby bez żadnego Procesu
Prawnego, bez dwóch przynajmniej świadkow, Inkwizycye pod przytęgię zeznawa-
jących, bez oczywistej obwinionej konwileyi, Dylacyi &c. Do Sentencyi y Dekre-
tu formalnego, nie stawę albo też karę Ordynaryjną lub Extraordinaryjną naba-
żującego przytępować. Aierzeliby sposobem godziwym trafioz ludzi, obwinio-
nemu karę Ordynaryjną, od Wyższej Władzy postanowioną naznaczyć, Żadnym
sposobem OO: Prowincjałowie, raz Dekretom wyrażone kary, odmieniać albo umnia-
szać niepowinni; ale na ten czas w spólnie z OO: Definitorem Prowincyi: iereli-
by tego potrzebę widzieli: o odmianę albo umniejszenie tej ućić, y za obwi-
nionym upraszać wyższej władzy powinni będą. Karania zaś powszechnie y
zwyczajne, to iest, od własnego Rozządca y Zdania pochodziące, może O: Prowin-
cjał Sam przez się, umniejszyć y umiarować, widząc tego potrzebę.

O Sposobie Odprawowania Wizyt

Ponieważ Prowincya Polska, dla poprzyjmowanych Nowych Fundacyi, ato iest:
czę po zbyt dalekich miejscach, y nader przytęmi obciążonych Drogami, bardzo
iest rozległa, Wolno za tym będzie Ministrowi Prowincjałnemu, według upodobania
Swego zlecić O: Kustoszowi, do Wizytowania tej Kustodicy, w której Aktualnym
iest Kustoszem, z tą iednak ładyca, aby drugiego Roku następnego, Sam O:
Prowincjał te Konwenty wizytował, które do Wizytowania zlecił był OO: Kustoszom.

O Miejscach Kapituły y Kongregacyach Prowincyi

Dla teyże Samey przyczyny, zbytniey Prowincyi rozległoz, Kapituły y Kongregacye
Lro

4
Prowincjałne, na potym kolejno, to iest, raz w iedney, drugi raz w drugiej Kustodicy, mają
być Stanowione y wyznaczone, aby w równości Definitorem Prowincyi y inni Kapitu-
łani, którzy na Kapituły y Kongregacye schodzić się mają, trudności y falygi ucierpie-
łami byli. Ze zaś Kapituły y Kongregacye, ze wszystkich okoliczności, w szczególney Mode-
sty Trzewozii, y Milczeniu Zakonnym, odprawiać się powinny, przeto Zbytek y inne
Excesy zaniechane być mają. Wła Kongregacyach Prowincjałnych, niema się czynić
wielkiey odmiany Familij y Braci, osobliwie Officialistom przed lat trefna, chyba
tego wielka y przynaglaiać była potrzeba. Kapituły y Kongregacye w tej Prowincyi,
powinny się Zawsze około Zielonych Świąt odprawować, iako w czasie, tak do podro-
zy Braci odmienionym na inoze miejsca, iako też O: Prowincjałowi do Wizyt odpra-
wowania, bardziej przyzwolnym y wygodniejszym, chyba wielka y osobliwsza
inzego na to czasu wyziggata przyczyna.

O Wspólnym Życiu O: Prowincjała

Ministrowie Prowincjałni, we wszystkich Konwentach, w których Im się w Prowincyi
Swoyey przemieszczają przytrafi, wyiowrzy trzy Dni po przybyciu Swym, w których
wielkość nad innych Mitoroz y względem uszczereni być powinny: Życie w spólnie pro-
wadzić, niech się Staroz, nie w partykularności dla siebie, ani dla Sociuszow Swo-
ich niepretęduiać, Owszem niech gorliwie Zwyczaju Tęgo, w Zbytliwych trakta-
mentach, osobliwych kotraw y wstapojow wystrzegają się y One znoszą, zgadzaiać
się w tej okoliczności, z Statutami Apostoliłiemi, y Kwalitęią bardzo chwalebna ca-
tego Ministerium Generalnego Zakonu Naszego.

O ExProwincjałnych Ministrach

Po dołączonym Urzędzie Każdego O: Prowincjała, delataruje się ze Żadney Preroga-
tyury y Exempcyi od Życia w spólnego niemają; Owszem Każdy ExProwincjał postuo-
chwalebny Zwyczaju dawnego Prowincyi inszych, Starać się powinien bęzie, aby
rownie z drugimi prowadził Życie; Leby iednak był w żądę nalezyty na Urząd
Prowincjałski, więć w Chorze y w Resektarzu, zaraz po gwardianie Lokalnym, tudziez
po Definitorach Aktualnych y Kustoszach, dla nich naznaczać miejsce przed Wi-
lariuszami: Zostawiać tyllko brawo Wilariuszom Lokalnym do Rządow Familij
Im nalezytego: Zaczyn utęgoz Stolu w Resektarzu z gwardianem Lokalnym
siedzieć powinni, chyba byli na Urzędzie Wilarijstwa, to na ten czas na wła-
snym miejscu, Wilarem przyzwolnym siedzieć mają.

O Definitorach Prowincyi

Definitorem w Każdey Prowincyi, dla tego są postanowieni, aby wraz z O: Prowin-
cjałem potrzeby Prowincyi opatrywali, Decydowali, y Rezolucye dawali. Dla
czego, nie tyllko iest rzecz przyzwolna, ale y bardzo potrzebna, ażeby w Żadnych y
Lro

womiejśća ruynować, albo na inne przenosić miejsce niewaryli się. Przykre a-
bowiem doświadczenie nauczyło nas, iak wiela z tego, takowg rzeczy bywaię
przyczynę, ale raczej niech wszelkiey dobitadaig Staranności, aby tak Saliennic-
ca, do co raz większego Ładu przychodziła. Na ten koniec, niechay zawsze bę-
dzie wyznaczony ieden z Siozy, ktorzyby się tylko tym zatrudniał porządkiem,
miał dozór nad Saliennicą y Saliennikami, nad ich Robotą, na Welno On-
wa, Brzędę, y innemi nalezytosciami. Bracia nieznajęcy krownowania, y brzyd-
cy się Lenistwem, niechay będą wybierani, y na chwałę do Saliennicy poz-
tani. Bracia też Saliennicy, iako więcey nad innymi prawię, tak też pomimo
obfitszey od Boga nagrody, niechay większym od brzetozonego Względow y
Kosithu doznaię. Kardę Minister krowniatny, przy dołogczeniu Urzędu swo-
go, punktualny rachunek, ctawo obranemu Sukcesorowi swemu, na krow-
daci powinien będzie w Definięi, oraz nalezyć uchynić Saliennicy, z Re-
gestrowane Perceptę Jaturny, y Expensę Odzienia Bracia, pod Czas Urzędu
swego z Saliennicy wypane, tudzież Remanent Pieniędy, Sulina, y Welny p-
zostatey Specyfikacya.

O Braci Chorych.

Pryncypalniey y Osobliwzy Punkt Reguly S. y Mitosci Braterskiey teraz
przedsiębierzemy, w Zgłędem Braci Naszych Starych y Chorobę ztazonych, k-
rzy nad innymi wszytlich, większego w Zgłędu y Starania potrzebaig, y do-
litych opatrzenia nalezytego, Od: krowniatowię y kustoszwie, bardziey przez
Sumnienie są Obowiazanemi. Ażeby tedy w Zgłędem tych Chorych, we wszyt-
lich Konwentach Naszych y Hospiciach, iednostayny był porządek, dla dal-
szey Chorych y brzetozonych Lehatnych Informacyi, następujące wypraszę
opisanie.

O Infirmaryach

Kazdego z tym brzetozonego Obligacyę będzie, Infirmarye Opatrzyć pot-
bnemi Sprzętami, iako to, Drbanuszkami, Miseczkami, Garzłkami, Filranko-
mi, Szlankami, Aotłkami, Pajerkami, Sudariotami &c. Aby tych rzeczy do Ła-
dnego innego używania nieporwalać, y te wszytlicie rzeczy, nalezyć z Reg-
strowane, w Kardę Infirmaryi na crafie, przydawszy ich Regestryk, pod Zam-
kniciem zawsze przechowywać. Infirmarye zawsze utrwie, czysto y chę-
dgo utrzymywane być mają, Kuzłkami, Kocami, y Koduszkami przyzwoite-
mi

mi dobrze opatrzone. Gdy tedy Zabornik Nasz z przyczyny iakiego Defektu, Karo-
znu, albo Choroby iakiey, potrzebowac będzie Infirmaryi, powinien będzie Naj-
przed, polownie, przyszedz y do brzetozonego, upraszac go, o wywtawienie, Mit-
oci w Chorobiey swiecy, potrzebney, iezeliby zaś dla nagley Starosci, sam przez się
tego uczynić niemogł, dosyci uczyni biędy na ten czas przez innego Zaborn-
ka to Sprawi. Brzetozony zaś takim sposobem proszony, powinien stworzyć
w nętrznosci Mitociendia, y Mitoci Braterskiey Bratu swiemu, w talicy po-
trzebie zostajęcemu, wrelkie onim na siebie biorąc staranie, tak o Lehar-
czyli Dolitoru, iezeli być może, albo w niedostatku tego Cyrulika, iako też
inne rzeczy dla Chorego potrzebne, choćby też z Największym Konwentu
ubogiego miało być kosztem, y z Dolitorem lub Cyrulikiem, w Osobie swiecy
Chorego cęsto ma nawiedzac, a w od nich dla Chorego będzie miał przepisane,
wszytke bez odutoli czasu powinien wykonać, y to ile być może Staracig.
Iezeliby zaś lity brzetozony prawdziwie uwał, że Chory dla nie dostatku
Dolitora lub Cyrulika, albo też Fatmurny pienięzney, na Aptekę y inne Ex-
pensa, w Konwencie tego nalezytey mieć niemore wygody, y sposobu pora-
towania z drzewia; Na ten czas powinien iak najprzedz ywać się do Mini-
stra krowniatnego, iezeliby zaś tego w bliskowci mieć niemogł, to do wta-
snego Kustosza niech pisze, do litych będzie nalezalo, naznaczyć Konwent
y miejsce inne, dla poratowania Zdrowia Chorego Brata, ażeby bym spo-
sobem, Zabornicy Staroscię Ciata obciążeni, niebyli opruzczeni w pora-
towaniu Zdrowia swego.

O Braci do Stuzenia Chorym naznaczonych

Tę Intencyę y na ten iedynie koniec, w kazdym Konwencie Naszym naznuczeni
być mają Bracia Infirmaryuszowie, ktorzyby Staranie y uslugę, w Czasie wy-
mierzajęcy potrzeby, Chorym nalezyć świadczyć y czynić mogli; A takich
Urząd ten będzie; Infirmaryę w Nalezytym porządku y przystoynym o-
dostwie konserwować, Rzeczy do Kardę Infirmaryi nadane y Regestrowa-
ne czysto y porządnie pod Zamkniciem przechowywać; O potrzebach wszyt-
lich, czyli to od Dolitora przepisane będą, czyli z innych oboliznosci pochodzą-
cych, w cześnie O: brzetozonego uwiadomić. Leczka zawsze czystemi krow-
radłami, o koduszku krowtozłkami obrzywać. Temu Bratu, osobliwie zgor-
węższa Liczba Braci przemieszliwa, mają być przytęczeni dway Bracia
Mitoci z kuchni, aby do pomocy Zgodniacni zawsze byli, z litorami B. Infir-
maryusz Kotrawy dla Chorego, według przepisu Dolitora, albo potrzeby Chore-
go

go ma dysponować y gotować. Nad to podług dawalebnego w Wielu prowincjach
zwyczaj, po zachęciu Jutrni, gdzie już bracia napoczątku byli, niech z Cho-
ru do Nawiedzenia Chorych w Infirmaryach zostających udad się, a to czyn-
nić powinni, z wszelką skromnością, cichością y Modestą, Zakonną, wystrze-
żając się Siemrania, Struczenia, Wraszkow, y Wiepoloju. Te zaś usługi Mi-
tosui Braterskiej, naybardziej w ten czas świadczyć mają, kiedy którego Bra-
ta w Chorobie, niepewnego Życia y powstania z niego porzucią, albo od Dole-
ra o tym wiadomości powierzą. We dnie zaś następujące godziny do nawie-
dzenia Chorych pilnie zachować mają; iako to, kano o godzinie Siestej w su-
stho obito chorego y celi jego czyto ochędzyci powinni, a zalewawszy w In-
firmarij, positek przyzwoty Leharstwom chorego ma mu być dany. Przed
potudniem, o godzinie 10. Obiad dla chorego zanieść do Infirmaryi powinni.
Po potudniu o godzinie 2. mają od chorego wynieść rzeczy nieprzystoynne y niepotre-
bne; Wieczorem o godzinie 6. Kolacyę zanieść choremu powinni, a potem w su-
stho potrzeby nocne dla chorego B. Infirmaryusz ma przygotować. Kiedy zaś
kto śmiertelnie chorować będzie, do kretozonego należeć będzie, w czasie del-
uprowadzić go sakramentami, y dla uziębicy w Duchu chorego pociechy, przy-
dać mu spowiednika własnego, dla lepszej w drogę wieczności wyprawy.

Do czego Obowiązani są Chorzy

Napominają się Chorzy oscisleyszym Ich przed Bogiem obowiązku z wielu przy-
czyn: Iako tyllko bowiem Rabość w sobie wielką y niebezpieczną poczują, aże-
by zaraz kretozonego o tym uwiadomili, aby się tak Łatwiej porządkiem Choro-
by zabierac mogło, aby Życie, i do którego zachowania, kandy pod grzechem ię-
szkim jest obowiązany w niebezpieczeństwo niepodawali; tudzież aby z przy-
czyny zaniedbanego Defektu, ubogi Konwent o większą Expens nieprzyprawiał,
y Familij do niewczasu, z przyczyny Choroby Świecy nieprzymuszali; Albow
już Choroba zdaie się, brać znacznie gorę, powinien Chory nieodwrotnie Sta-
rać się oto; aby się iako najlepiej z Bogiem pojednał y złączył, co ażeby z
większą zastęgą uczynił, powinien się, z własności rzeczy wszelkich, któ-
re mu do używania pozwolone były, wolnym y chętnym umysłem wyruc-
y wyrzec, y w sustho te rzeczy kretozonemu Sowiemu oddać, a potem gdy-
by po wyrzeczeniu się własności, trafiło się umrzeć, kretozony w sustho re-
czy zmarłego, niech Braci potrzebnym rorda, z obowiązkiem proporcjonal-

ny

nym rzeczom, za Duszę jego modlenia się. Jeżeli zaś chory, do pierwszego przy-
szed zdrowia, nowy przed Bogiem zacięga Obowiązek, do Zawdzięczenia Jemu
iako Dawcy Życia, tudzież Zakonowi S. iako Matce mającej onim pitne Star-
nie; a potem ma iść do kretozonego Lokalnego, a ułżełnowszy, za Mitosi by-
cowitką w Chorobie świadczoną podziękować; Nad to Infirmaryę w której
leżał, czyto y chędogo uprzątnąć powinien, w sustho rzeczy do niego należą-
ce, w należytym ochędostwie y porządku zostawiwszy, Klucz od niego B. In-
firmariuszowi oddać.

O Przelozonych Lokalnych y Ich złym używaniu Władzy.

Przelozeni Lokalni iakimkolwiek nazywają się Tytułem, sciele na Sumieniu z
obowiązani, ażeby należycie tak co do powierzonych iako też wewnętrznych Kra-
dw, powierzone sobie Familie rządzili, zawsze z siebie dobry dążyć przykład,
uczciwie y po ludzku niech się z niemi obchodzą. Jeżeli zaś kiedy którymś
Familij, iakową przytrafiło się popełnić niedorobności, kiedy niechędrie wielki
Excep y kryninat, nayprzed Łagodnymi Słow, niezmysłoney mitosi, niech tak
wych napomną. Jeżeli zaś też napomnienie, mało albo wcale żadnego nie
miało skutku, na ten czas w Refektarzu, pod czas Kapituly czyli Kulpy zaryczy-
ney, i nie z Kafuji iednak albo gniewu iakiego; niech Im Zawienną Kolubę
naznaczą, y tych iako Leharstwa, niechay oszczędnie y proporcjonalnie używa-
ją, aby w tej mierze kretozeni niewytracali przeciw Mitosi utraiwego y
przygotynego napomnienia Krai, niech się w strzymują od Słow grubijan-
skich, nieuczciwych y nieprzystoynnych Terminow; co w prawdzie mocno by-
Specie kretozonych Urząd y Kowage. Zakonnicy albowiem, zawsze po Za-
konnemu mają być traktowani, to jest, napominani, Stroflowani y karani.
Delictaie się podobnie, według Kanonow S. Decyzyj, y Generalnych Konsty-
tucyj, ze żadney kretozeni Lokalni niemają wcale Władzy, w Wielkich Ex-
cepach y kryninatach, z Zakonnikami pod Władzą swoją zostającemi, tak
Krawnie iako też Krawnie, tak co do Kary Ordynaryney, iako też do Kary
od własnego zdania pochodzący, przystępować y pozwałac sobie; Ani
żadnego Zakonnika w formalnym osadzac więzienie, i: uziowfzy niebespie-
czeństwo ucierli obwinionego; Samym albowiem Ministrom prowinc-
alnym tyllko, takie kryninaty według Prawa, Kanonicznie y Krawnie Sę-
dzić przynależą.

O Iatmuznach Konwentow y Hospiciow.

Iatmurny Konwentow y Hospiciow pieniężne, ażeby kretozonym Lokalnym

nie

nie obciążaty bardzo Sumnienia, potrzeba nieciałego pomiarowania; Wię-
dla ulżenia tego ciężaru; postanawia się: iako wyrażnie opiewają Decyzje Genera-
ne: ażeby bez Konsensu y porady Dwóch Oyców, to jest: O. Wikarego, y drugiego O.
roztropnego y rozsądnego tejże Familij, Świąt Władzę y Powagę Inaczejszych lub
potrzebnych mniey, wydatkow nieczypili, tak przez Krzyżców Duchownych iako
tez y innych Substytutów, ale liedy się przytrafi potrzeba iako, niech się na ten
czas pomienionych Oyców poradę, iezeli słuszna y dostateczna, Rekurse także
go do pieniędzy będzie potrzeba.

O Jatkach Zbytecznych

Iezeliby liedy O. Krowinciat w którym Konwencie Jatkach kienizne nad zwy-
czayną potrzebę zbytecznie zastat, albo gdyby Konwent, Zbytecznie, tak Mfram był ob-
ciążony, zeby w czasie przyzwolonym odprawić ich nie mogł; Na ten czas do O. Krow-
winciat będzie należało, dla w sparcia y poratowania drugich Konwentów po-
trzebujących, takową jatkach rozporządzić, byle iednak w przed, wszelkimi
był opatrzon Konwent potrzebami, w którym takowa jest jatkach.

O Wikarych Lokalnych

Urząd Wikaryjstwa we wszystkich Krowincjach, na trzy gatunki rozdziela
jest podzielony; Inni albowiem są Wikariuszowie Lokalni, Inni Krowincjalni, a
Inni Kapitularni. Wikariuszowie Lokalni do pomocy Gwardianom przez Defini-
cyę Krowincjalną naznaczeni y postanowieni; Pod niebytności Świąt Gwardianom
w Domu, powinni z Urzędu Świąt Choru ustawicznie pilnować y wykonywać
Familij potrzeby, O. Gwardianowi poufale przetożyc, y w innych okolicznościach
z dwojgo Radę wspierać. Pod niebytności zaś Gwardianom osobliwie przytrafi
według terażniejszych Decyzji Generalnych Zakonu Naszego, Zupetne Rzędy Kon-
wentu do nich należą, tak dalece; ze Gwardiani nie przytomni w Konwencie,
tej Władzy Im pozwoloney, uici, albo Im się Sprzeciwić cale niemożę. Iezeli-
liby zaś, pod czas Rzędów Świąt, Wikariuszowie Exces iako popelnili, nie
od Gwardianom Świąt, ale od Ministrów Krowincjalnych mają być strofo-
wani y karani. Zgoda albowiem między Gwardianem y Wikarym zawsze
potrzebna jest, aby iednym Duchem, równo gorliwożyc, o utrzymanie Zakonny
obserwancyi, y dobro powszechne starali się. Pomienieni Wikariuszowie
y Gwardiani, przez lat trzy mają być naidnym mieżem. Iezeliby zaś liedy
potrzeba było Wikariuszow, albo na wyszy Urząd obrać, albo tez iako w
cale

cale za nierdolnych do tego Urzędu poznani. Na ten czas mogą Ministrowie Krow-
wincjalni mieć, iako Im się najlepiej zdać będzie dysponować.

O Wikarych Krowincjalnych

Wikariuszowie Krowincjalni pod niebytności Ministrów Krowincjalnych do Rzędów
Krowincji rozdziela bywają obranemi. Iezeliby albowiem, przed dołonieniem Ła-
tek Krowincjal umart, a Wikarego Krowincjalnego postanowić potrzeba było, to-
li Wikary wedlug Konstytucji Generalnych, zawsze powinien być pierwszy De-
finitor, y ten od Ministra Generalnego, albo Wikarego sego powinien być po-
twierdzony. Do niego tedy będzie należało, zwyczajna Władza y Powaga, Rzędzić
Krowincję y Konwenty wzytować, Kapitułę nartępaicę zwotać y wyznaczyć, y
na takiej Kapitułę ma prawo *Vox Activa et Passiva* to jest, ze może tak na-
imnych wotować, iako tez y sam być obranym. Inni zaś są Wikariuszowie
którzy obrani bywają, pod czas Kapituły Generalnej, liedy Ministrowie
Krowincjalni, do Rzymu na Kapitułę schodzą się; Obieranie takich Wikaria-
szow, zawsze się na Woli O. Krowincjata, który na ten Urząd, może obrać tego,
ktorego w Drogu sądzi najporobniejszego, czyli to z Definitorow, czyli tez
z innych Oyców w Definicji niebędących, przyzwolit się iednak rzecz jest, ia-
ko wyrażają tego Decyzje Generalne od O. Konopratia cytowane, aże-
by pierwszemu Definitorowi, iezeliby iakiej do tego niemał przeszło-
dy Urząd takowy był zdany. Takowi tedy Wikariuszowie nad to, w Im
z Władzy Ministra Krowincjalnego będzie udzielono, więcej niemał ob-
bie pozwalat y przywłaszczat. Aże dla zbyt wielkiej odległości tej Krowin-
cji od Rzymu, O. Krowincjat, y O. Kustofowie, całęroczną prawie podróż
bawić się muszą; Dla tego Ministrowie Krowincjalni, wedlug Statutu
obowiązani będą, Wikariuszowi swemu Zupetny Krowincji dać Władzę
zostawić sobie ustawiczne Znim przez listy porozumienie, w Zaim-
nie zaś Wikariuszowie Krowincjalni, winni będą Świąt Krowincjalow
Dyspozycję Listowną, punktualnie zachować y petać.

O Wikarych Kapitularnych

Wikariuszowie trzeciego gatunku czyli Kapitularni, S. G, którzy
pod czas Kapituły Krowincjalnej, pod niebytności Gwardianom Świąt
Rzędzą Konwentami, iezeli nie będą Dyskretami, z tym wszystkim, Li-
stowem od O. Krowincjata mają być approbowani. Iezeliby zaś Wikar-
riusz.

niaszowie Lokalni byli Dyskretami, w ten czas na ich miejsce do Arządów Fami-
lij od Ministra Bowniainego Listownie obrani będą do tej Famiłij zdołnieniami
y sposobnieniami, według obłicznosci Osob y Mieysca, żadnego niemając względu
na Starszenstwo y Lata Zakonne, co wygląda z insey Famiłij mogą być obrani
ni Instrumentem O: Bowniainy, y potwierdzeni. Wikariuszowie Kapituł
ni, zupełną mają władzę y Moc, Gwardianom przyzwolita, w Chorze, w Refektar-
zu, na mieyscu Gwardianow zasiadają. A chociaż pomienieni Wikariuszowie z
Kapituły lub Kongregacyi Bowniainey, do insey mieysca przeniesić się Dyspozyc-
ya mieć będą, nieprędzey iednak, w którym przychodzą ruszyć się powinni, polub
Gwardian albo przynajmniej Wikary insey na to mieysce nieprzyjdzie, y od sta-
go o stanie Konwentu, zupełnie Informowanym niebędzie.

O Kaznodziejach Urzędzie Ich y Prerogatywach

Względem Kaznodziejow ściśle zachowane być mają ustanowienia Reguly S: y
Konstytucyi Naszych Generalnych, to jest aby nieprędzey do odprawowania
Urzędu tego Apostolskiego niebyli przypuszczani, polub w przed. całej Filozof-
fij y Teologij biogu nieodprawili, y od Naszych O: Generata, Patentow czyli Char-
tactwa y Approbacyi wyrazney na Kaznodziejstwo niemieli, tudzież polub
od Definiacyi Bowniainey za zdołnych y sposobnych, względem Nauk y
dobrych Obyczajow uznani, na Funkcyę taką nie będą narnaczeni. Ażeby
zaś tej tak wielkiej y świętobliwej Funkcyi, należycie dać mogli Satisfak-
cyę, Bisma S: niech ostrożnie y roztropnie, bacząc używają, ani do rzeczy Sto-
chych, y Światowych, niech go nie stosują y nabręcają; Gwzdem Słowo Boże
czysto, w prostocie Krawdy y Nauki Chrześcianskiej, w brótkosci Słow niech
Ludziom opowiadają. Przykazuje się także aby na Ambonach, Historie Świe-
kie, polityczne y Paieczne nieczytawali, które nie tylko żadnego pożytku w
Słuchaczach niesprawiają, zarliwość Kaznodziej ostabiają y wyczerniają; ale
ter Bisma S: y Słowo Bożemu, niepomatu należytey powagi uymniają. Dla-
czego Surowo się zaleca Kaznodziejom, ażeby Kazania swoje, pilnie y czysto
zawsze pisali, tak dalece aby Minister Bowniainy, mógł one przeczy-
tać, który także, ile być może starać się powinien aby gdy jest w jakim Kon-
wencie na Kazaniach bywał, y przepisanych Kunktach dla Kaznodziejow
z Kazan' Ich, iezeli one zachowują albo nie, doskonale się informował. A jeżeli
by Ministrowie Bowniaini, o pomienione Kunkta, liczyli mniej zarliwemi,
nie

y niedbatemi pokazali się, niech o tym dobrze wiedzą, że na następującej Kapitułce Bowni-
ainey, iezeli Kuchmerek pod czas Syndykatu, czyli uiszczenia się oddać powinni
będą, A Kaznodzieje w pisaniu Kazan' swoich Leniam, albo gdyby upomocznie O: Bowni-
aini do Kewizji, Kazan' swoich podać niechcieli, albowy wcale f: co by gorzej by-
ta: Apostolskiego Urzędu tego, na złe nieroztropnie używali. od dalszego Kaznodziej-
stwa powinni być zżoleni. Zeby iednak Kaznodzieje, za Kracę swoją, oprocz nad-
godny wieczney, przyzwolita, zapłatę Mitowi mieć mogli; postanawia się, Aby nie-
iakię prerogatywy, dawniey przez Żurczay w prowadzoney, y teraz szkodliwie uze-
stnikami byli; iako to w Refektarzu, oprocz Żurczaynych Potraw do Stoła, tak na
Obiad iako y na Kollacyę, przydatki z Kuchni, y porcy z Kanapy, podług Uborstwa
S: obłicznosci, Casu, y Mieysca, ma Im się dawać. Do wyłonania tego zawrze-
Przetoreni Lokalni znać się powinni.

O Liczbie Kaznodziejow.

Co się tycze Ambony Warszawskiej, tak w Naszym Kosiele iako też w Kollegiacie
Krolewskiej, gdy dla zbyt przebiegłego tam Słuchacza, bardzo dobrze ułożone y wy-
doskonalone być powinny Kazania, y te tak w tych dwóch, iako y w wielu in-
nych Kosiołach, bardzo często od Naszych miewane bywają; a pomimo tego Ka-
znodzieje Warszawscy, często konfessionatu pilnować muszą, Choremi się zatru-
dniać, y wiele innych Duchownych Urząd f: których w pierwszym a nader Ludnym
Mieście wielka obfitość f: odbywać zwykło, zeby więc to wszystko wygodnie y należy-
cie wykonywali, Stanowimy: aby w każdym z tych dwóch Kosiołow, po dwóch by-
wało Kaznodziejow, którzy kolejno w Niedziele y Święta kazać powinni, a iako
rowni są w Urzędzie, równi w Kracy, tak też równi niech będą w używaniu pro-
zwolonych Im przywilejow. Po inszych tak z Kosiołach, gdzie więcej Słu-
chaczow na Kazaniach bywać zwykło, y więcej też pracy Kaznodzieje dozna-
wać muszą, iako te, w Lubartowie, w Winnicy, Włodzimierzu, po dwóch niech
bywa Kaznodziejow. Gdzie zaś mało jest Słuchacza, iako to, w Rozymopolu,
Rywałdzie, Lubieszowie, tam ieden Kaznodzieja wystarczyć powinien. Gdzie
zaś prawie żadnego nie masz Słuchacza, iako to, w Kralowie, Lublinie, Kon-
stantynowie, tam Kaznodzieje roczni niemają się narnaczać, ale tylko Extra-
ordynaryjni, którzyby w większe co do Ludzi Święta z Odpustami, w Naszych
Kosiołach kazawali, y zaproszeni do inszych Kosiołow, z większą wygodą Ca-
su, pilnością, y przygotowaniem się należytem, dla pomnożenia Honoru Zakona-
ni, kazawali, y na ten czas zawsze wyzey wspomnianych prerogatyw Mitowi, ma-
ją być uczestnikami. Idzie też Bracia nasi kazają w Kosiołach Parnych, iako to w
Strogu, Luboczynie, Lbrzyżu, Dunajowach, Nawymnie, Łomży; tam domo-
wi Kaznodzieje wcale nie są potrzebni.

O Lektorach y ich Urzędzie

Co się tycze Lektorów tak Filozofji iako Teologii, temi Czasami względem Ustanowienia tych Nauk, nie wznawiać nierada się, byle tylko gruntownie y dobitnie zachowali Konstytucye Nasze Generalne, Co do Ustawy Regul Swiętych dawny y prawie wielkopomny, na każdym iednego Lektora naznaczenia zapoczątkują, po wszystkich prawie prowincjach praktykujący się, y unas' dotąd przytecznie utrzymywany, niechay zawsze zachowany zostaje, ażeby Rządy y Cierpienia Studentów, między dwóch Lektorów, a często nie zgadzających się rozwielenia niebyła, opuszczona, wyjęzyczna, iako się częstokroć przytrafiato. Tymczasem też niedawno w prowadzony, a bardzo użyteczny uczenia Studentów, Nauk Filozoficznych y Teologicznych z Książek, niechay zawsze utrzymywany będzie, a ten drogi Czas, którego być musieli, tak wiele na Wismie, niechay obracają, na czytanie większych w tychże Naukach wiadomości. Żeby zaś tym sposobem, więcej mająć czasu, y łatwiej mogąc się uczyć Studenti, nie chęć, byt pretło swych Nauk, y przed Czasem obruszonym od Konstytucyi Generalnych; Zalecamy, aby uczyć się Filozofji, w różnych językach bardziej potrzebnych, a w szczególności w Łacińskim ćwiczyli się. Uczyć się zaś Teologii, niechay w prawie Kanonicznym doskonaleni bywają. Lektorowie czyli Rządy Młodzieży, z Przetozonymi Lokalnymi, y Przetozeni z Lektorami, niech się starają, iednostajnie y ściśle w Rządzeniu y Edukowaniu Młodzieży, mieć porozumienie y zgodzanie się z sobą. Ażatym iezeliby którego z Studentów pod czas godziny Naukom przyzwolitey, Przetozony do Miasta miał wystać, albo w wielkiej potrzebie Konwentu, na kwestę na dni kilkanaście wyprawić, bez porady O: Lektora niema tego czynić, najlepiej bowiem Lektor rozstrząsać może, który do tego sposobniejszy, y bez uprzywilejowania Słoty być może. Lektorowie zaś gdy będą mieli potrzebę, za Benedykcyjną Przetozonego do Miasta wyjścia, podług woli y upodobania Swego, mogą iednego z Studentów w rządcie sobie za Ściuzza, w czym Przetozeni niemać im przeszkadzać, chyba żeby często wychodzących z iednym Studentem uważali, w takim albowiem razie, według Dekretów Kapiejskich mogą Im tego zabronić. Lektorowie tych samych Mitości Kierowaty, które pozwolone są Rządzeniom, niech uczestnikami będą. Cóż Lektorowie uwalniają się od Choru Dziennego, o procy Kieszporow y Mszy Konwentualney, tudzież iedney przynajmniej na dzień Medytacyi. Co się tycze nocnego Choru, we wszystkich Niedziela y Święta Za-

konu Naszego Ime et Ado Clafis, powinni na Jutrznia przychodzić do Choru, w dni zaś powszednie nie są obowiązani Chodzić na Jutrznia. Tymże aktualnym Lektorom Naszym mają być przydawani Studzy, którzyby z piętorem zaproszeni na opuszczenie y Dysputy, publicznie Onez z Czwig y Zakonu zaletę odprawiać mogli, y w nieprzytomności pierwszych, Rząd Studentów utrzymywali. Tacy oraz zaszczytenci będąc potrzebnymi do tego przymiotami, y piętorem. Obyczajami utalentowani, na Urząd Aktualnego Lektora, promowowani być powinni.

O Konferenciach Moralnych.

Zaniedbane w niektórych miejscach Konferencye Moralne, iako wielu Młodzieży tak y Starzym ludzi Spowiednikom potrzebne, bez żadney Dyspensy po wszystkich Klasztorach nawet y Hospiciach naszych, koniecznie w Roku raz na miesiąc niech odprawiać, y na zawsze tak pomienione Konferencye, iako też ćwiczenia się Studentów co do Kazania, niech się punktualnie, raz co miesiąc praktykują w Refektarzu, które to Kazania, nim w Refektarzu mieć będą Studenti, niech w przodku O: Lektorowi dać je do poprawy, zachowując to wszystko, co się wyżej o Rządzeniach formalnych wyraziło.

O Aktach Szkolnych Publicznych

Co się tycze Aktów Szkolnych Publicznych, w tej Naszej prowincji w prowadzonych, żadnym sposobem niema się porządzać tego, aby je w Kosciele lub w Chorze, albo z Konkluzjami, czyli Obrazami, pod jakimkolwiek pretekstem odprawiano, ale raczej prostota Nasza, u wszystkich wielce zalecona, iako przed tym tak y teraz, niech będzie utrzymywana, ażeby Ludziom żadney do podziwiania niedawac przyczyny, iako już z doświadczenia mieliśmy. Ażatym w Refektarzach naszych, podobne akty z Konkluzjami pisanemi, albo, iezeli to być może bez Rektorsu dopieniędzy, Drukowanemi, niech się zawsze odprawiać.

O Zwyczajnym Naczyniu Umywaniu.

Do dawnego wielce potrzebnego, pobornego, y Świątobliwego, w całym Zakonie naszym, wszyscy y Rządy z Osobna, iako od początków prowincji Naszej praktykowanego mamy stosować się Zwyczaj, względem umywania Naczynia w Kuchni po Obiedzie, który to Zwyczaj, aby przez częste odmiany niebył zaniedbany, y ażeby ten Świątobliwy, y tak dawno utrzymywany był Zwyczaj; postanawia się: Ażeby Kierza y Klerycy, w wszystkich dni powszednie, i w większym dniu C: y Rekreacyi Zwyczajnych, do pomijania w Spomnionych Naczyniach natereli, w Święta zaś y pod czas Rekreacyi, tudzież codziennie po Kolaacji, to umywanie do Kierai będzie należało; do której Usługi Klerycy C: obowiązani są Kierai Laicy, y ile możności przystąpić, schodzić się na to powinni. w Konwentach zaś większych, gdzie się Studenci znajdują, wszyscy tycza Seniores, począwszy od Gwardiana ieden po drugim le-

leyno Tygodniami y Kteryli ieden f. iereli w tej Familij naukowac ię będzie; również z Szkołami Studentami, koleyno to Funkcyę odbywai maig. W Konwentach zaś ydzie sa Nunciaty, O: Hebdomadarz z dwoma Nunciuszami Altolitami, toz samo maig czynic. a w Hospiciach, Sami Hebdomadarze do tego nalezei beda. Kierozeni Lohatni, iereli w odbywaniu tego Zwyczajn, niedbatych, Leniwych, albo przeciwnych miec beda Zakonnikow, niech ich przez Kulpny Zwyczajne do tego przeciwa wadza y zniewalaja; Inaczej czyniąc O: Krowinciatowi, pod czas Wizyty dopowiadzieci beda winni.

O Archivium Prowincialnym y o Urzędzie Archiwisty

Archivium Krowincyi Sprawiedliwie w Konwencie Starzym Warszawskim iako na pierwszym tej Krowincyi Miecyu powinno byc konserwowane; Ktoze gdy po umiellicy wielu Oycow Krauy, a wszeregulnozi terozniejszego Archiwisty, powinno cędziwość swoię dawna prawniętego, anigdy nie spracowanego Oycu, toz nie gęlyz spustoszone Archivium, do doskonałego porzadku iest przyprowadzone w przyszlic Dzieje Krowincyi, Kapiery Originalne, talze kopie potrzebne, w Krowincialnym porzadnie, według Lat Miesięcy y Dni są ingroszowane, tudziez użycielich Konwentow czyli Fundacyi Starzych Kapiery y Dokumenta, ktore się znaleśi mogły, osobno w Fascykulach na swoim Miecyu nalezyie są poukladane. Zalecamy więc mocno, azeby toz Archivium Krowincyi, w tym samym iako teraz porzadku, zawzeby utrzymywane byto. A za ten koniec Kierozeni Lohatni, gdy w Krowincyi a osobliwego wyznaczenie w ich Klasztorach, otrzymywawiać, tal ze toz Krowincyi Originaly, albo przynajmniej Kopia Autentyczne Archivium przysylac powinni. Tal ze toz O: Krowinciatowi w przyszlic Krowincyi y Originaly, tudziez Delibeta swoie, nalezyie utozone, Archivium oddawac winien będzie. Aby tal Dzieje Krowincyi w Krowincialnym porzadnie, iako toz Originaly w swoicy Konserwacii zawzeby były. O: Archiwista iako y jego Koadjutor, f. iereli go wyznaczonego miec y potrzebować będzie; na Sekret tych rzeczy, ktore czytac y pisac w Archivium muszą, maig informacii przysylac. Archivium zaś y O: Archiwistowie, szeregulnie do O: Krowinciatu nalezei beda, ktoremu iednak bez oczywistej potrzeby, y zezwolenia wizlawrey Liczby Definitorow, zadnego Originalu z Archivium wydawai niemaię, ale tytko Kopia Autentyczna tego, czego potrzebować mogą. Interes y potrzeby Krowincyi, o czym się opioraig, czy to będy w Krowincialnym Krowincyi, czyli toz z innych okoliczności pochodzące, zupełnie do O: Krowinciatu.

brw:

Krowinciatu nalezei beda, a nie do O: Archiwisty, chyba zeby mu O: Krowinciat, niektore zlecił potrzeby Krowincyi, w tych iednak zawzeby Archiwistu do O: Krowinciatu generalnego powiniem ię udawai.

O Zakrystyi Porzadku, y o Zakrystyanach.

Zakrystye nasze wielkiego zawzdy starania y pilności potrzebaig, azeby dla nieporzadku y niedbalstwa Zakrystyanow, sprzety Krogu pozostawione, a czasem wiele kosztuigce, w niwiec się nie obracaly y nieginety, albo zeby nieprzyzwoicie y nieuczciwie konserwowane niebyty. Cemu zapobiegaię, następnie naznaczię się snodli. 1. Co się tyce Zakrystyi Warszawskiej, gdzie zawzeby wielki Konkurs ludzi, Biskupa, powo, dziezy, y Kanon, ma być koniecznie Zakrystyanem naznaczoney diez, albo przynajmniej Brat wielu podsztego, ktoryby zupełną miał Zakrystyi dyspozycyę. Ten oboto sprzetow Zakrystyi, kryto, chędogo, obchodzie się, bratow, goze, na szę do starzego Koscioła przychodzących, pieknie y po Zakonnemu, z utranawaniem nalezytym w Zakrystyi przyjmowai y im szę, a polki same w Kosciele się wabozestaw ię odprawuig, zawzeby być w Zakrystyi, y nigdy odwar. tey zostawiać niepowiniem. A iereli by kiedy Kteryli iaki, bez Studium w tej Familij naukowac ię, ten do uftawicznego starzenia do szę O: niech będzie aplikowany, y z Zakrystyanem powiniem będzie, bttarz wielki kryto trzymac, iereli by zas Kteryliu niebyto do Zakrystyana bttarz będzie nalezat. O: Zakrystyan zawzeby powiniem będzie, szę odprawiać 1. po Konwentalney umiellicygo bttarza, w Stole Regularneye kiedy potrzeba, y podobac ię mu będzie wyisc z Resolucyą moze; na godziny, Kym, Terce, Sexte, y Nonę, chodzie do Choru ubowiazanym nieciest. w Inzych zaś Konwentach, O: Wikariuszowie, zupełne Zakrystyi powiniem miec szę, w ktorych iereli Kteryli w Familij beda, w cale nalezei będy do ich dyspozycyi. Iereli by zaś w Konwencie Studentow naukowac ię tytko, uig y ci Miesięcami do uslugi Zakrystyi, maig być koleyno naznaczeni od Starich O: Sekretow. Idzie zaś szę Nunciaty, Magistrowie Nunciuszow, a iereli gwurdianami beda, to na ten czas Vice Magistrowie, szę y dyspozycyę Zakrystyi trzymac powiniem, azeby klucze od Zakrystyi y Koscioła, zawzeby, f. iako Komitytuce Generalne wyraznie przysylac, a iereli Krowincie Krowincie zostawali. Nunciusz zaś Kteryli, Miesięcami uftawicznie do uslug y Krauy Zakrystyi niech nazaczeni beda; azeby takim sposobem w dobry w prawni ię porzadku y prace. Na Hospiciach zaś kiedy Krowincie, oproc abtualnych Krowincie, klucze Zakrystyi y Koscioła trzymac powiniem, y w przyszlic do Zakrystyi nalezy pilnie robic. W przyszlic Zakrystyan, w Krowincialnym Konwencie Starzym, porzadnie y nalezyie, w przyszlic Zakrystyi

krysty Sprzety, Kęła Kretorzonego mają być na dwie Kęce z Regestrowane, a teli Regestr Rzeczy Zabrysty, ieden ma być u Kretorzonego, a drugi u Zabrystyana. Kretorzony tak umniejszenie Sprzetow y Rzeczy Zabrysty, iako też przybycie Nowych pilnie ma notować, y na Wirycie ten Regestr O: Krowinciatowi pokazać powiniem.

O Czystosci y Oczędostwie Koscitow Naszych

Wielce przedtym zalecone były, Czystosci czyli Oczędostwo Koscitow y Konwentow Naszych, temi zaś czasy zbyt zaniedbane y opuszczone wydać się. Ze tedy do Studytow, gdzie Studia są, do Klerytow gdzie się Seminaria znajdują, a w Nowiciatach do Nowiciuszow, Czystosci y Oczędostwo Koscitow, Ottarzow, tudzież y Dormitarze należą. W: Lektorowie y Nowiciuszow Magistrowie, niech się o to starają, aby pierwsza Czystosci Koscitow y Konwentow Naszym przywrócona była, y w tym niech bardzo będą pilnemi, aby Młodzież Ich Edukacya powierzona, nigdy w pracy Koczney nie ustawała; y dla tego Officia nalezyć tak co do Koscitow, iako też Konwentu mająć im rozdać, a O: Lektorowie niech się nie lenią codziennie, po godzinie Koczney pracy naznaczonej chodzić do Koscitow, dla Obaczenia, Ottarzow, Ławek &c. tudzież Obaczyć iezeli Chor nalezyć ochędorony iest. Kretorzeni Łobalni iezeli O: Lektorow, w tej okolicznosci będą widzieli niedbalych, w przody w Mitosi mająć ich upomnieć, a iezeliby napomnienia nieważały, w Swym niedbalstwie przestawali, na ten czas Studentow, przez Ławienne poluty w Refektarzu y w Chorze, azeby Swym Urzędem Ławoyć czynili, niech zniewalają y przymuszają, a iezeli tak Kretorzeni y Lektorowie, zarowno w tym niedbaleni byli, na Wirycie oskarżeni, od O: Krowinciatow przybitadnie karani być mają.

O Klerykach Profelsach

Według Konstytucyi Generalnych Klerycy Profesi niemają zaraz po Nowiciacie na Studia być promowowanemi, ale niech pierwsze nabytego Duchu w Nowiciacie, przez przywity czasy oswiadczyć dowody. Aliecy na Studia potym zdolnemi uznani y promowowani będą, niech się im nigdy czasy na Studia wyznaczony z Konstytucyi Generalnych nieumniejsza, chyba w wielkiej potrzebie za Radą y zezwoleniem Krowincyi Definitorow, o umniejszenie Roku Pedeg O: Krowinciat do Ministra Generalnego może się udać.

O Studiach Moralnych

Mażę częstotwo przytrafia się ze mało uczeni na świecie, lub niemających sposobne go Talentu do nauk wysolich, do Naszego Zakonu wstępują na Klerykow. Dla czego iezeli tacy na Filozofię będą promowowani, a na Examinie Filozoficznym mnięć

Sicco:

Sposobnemi do Teologii Specularney czyli umystowey pokarz się, niech będą odestani na Teologię Moralną czyli kwaliterną na dwa Roki, którym Lektor Moralny niech będzie naznaczony, y ten tych samych Krowogatyw, które innym Lektorom przynależą, niech będzie uczesniliom. Studenci zaś Moralni słęczywszy Teologię Moralną niemają być podleyzemi nad tych, ktorzy na Spekulatywie byli, tym iednak różnić się będą, ze Urzędem Karnodzieystwa sprawować nie będą mogli, y lata na Studia młodym wyznaczony Kęczyć będą musieli.

O Spowiednikach.

Spowiednicy nasi do Stuchania Spowiedzi Świeckich od Wławnych Biskupow aprobowani, niech usilnie Urzędem tego pilniać, y od Kretorzonego w Chorze na Tablicy Tygodniami ieden po drugim mająć być naznaczani, ktorzy w Dni Świeckie y Świąteczne, tudzież podczas Odpustow dla wygody Penitentow, raczowszy od Krymii, a z polu nieslegają y nieodbędą wyrzutek Penitentow, niech w Konfessionalach siedzą. W insze zaś dni powszednie liedy od Zabrystyana zawołani będą, mająć do Konfessionalu przelko pospieszać. Aze w tych Krowincjach w Ławczaju iest, ze nasi Studenci z Moralney Teologii examinowani y aprobowani na spowie dnikow, zuyhlisiz wyznaczać od Kretorzonego dla Stuchania Świeckich: bez pozwolenia bawim Kretorzonego, ani waznie ani godziwie byli czynili: Wize niech Kretorzony na teze Tablicy Chorowey, na której co soboty nazacza Kłebmadarza y Spowiednika z Seniorow, niech tak ze Tygodniami y ze Studentow iednego Spowiednika Kwadjtora, do Stuchania Spowiedzi Świeckich Kłepno nazacza.

O Nowicyatach.

Chociaz temi czasy, dla osygly w Serach Ludzkich Mitosi Krowicow, mało mamy do Nas aspirujących Młodzieży, atoli iednak Stanowimy, zeby nielada kto y tuda Kład się trafi zaraz był przyjmowany do Nowiciatu; Lecz raczy co do tego Kuntitu, niechuy siele zachowane będą Konstytucye Generalne, wolg raczy mało a dobrych, a iezeli wielu a nieuczestnych męć Zabornikow. Do Ministrow Krowincjalnych nalezeć będzie, aby zarowne ziomkowie Ławczajowem, pierwsze męćce y Ławoić a iezeli Ławozienmy do Nowiciatow męćce. Cwazem od tychczas Ministrowie Krowincjalni, niebędą mieli absolutney Władzy przyjmowania do Nowiciatow Ławozienmy, chyba w Oczywistej potrzebie, y to za Radą y zezwoleniem wysytluch Definitorow Krowincyi, do ktorych będzie nalezato sprawiedliwie rozernać, wiele mają Kandydatow Ławozienmy według potrzeby Krowincyi wyznaczyć O: Krowinciatowi do Nowiciatow.

O Magistrach Nowiciatow.

Magistrowie Nowiciuszow, niech dobrze wiedzą o tym, że usilne Staranie mieć powinni o dobro Zakonney y utrwalej edukacji Młodzieży, y mieć powinni Duchu Sprawiedliwego Rozważania, obowiąznie bez Lżytniego pobłazania lub niegodziwej Kasyi y Zawziętości mieć się z niemi obchodzić. Szerebly zaś litość chotowani, że Naturalną Kasę w Sobie mają, y zatalich uznani byłiby, na chętopięcej Kapitulie lub Kongregacji Krowincjalney, z tutej Magisterij powinni być ztoreni. I od tych czas raden Magister Nowiciatu, własną Władzę y Wolę, ale za Radą nielicznych z woszących się z sobą, niemozie Nowiciusza w dwojkiej Wolności trwaćcego na Świat z Nowiciatu wyprawić, ale w przed niech, z wotawszy Familij, Wotawę o nim naznaczy, dopiero po Wotacji niech O: Krowincjatu o Wotach Nowiciusza uwiadomi, y od niego ostatniey Decyzji niech czeka. Szerebly zaś litość Nowiciusz, niemając wielkiey Nocy Excesu z Swięciey woli chciał wystąpić, nieraz powinien być wypuszczony, polu litość roznie Cząy, o Słynie prosić niebędzie. Nad to wychodząc za Fortę z Nowiciatu, w przytomności dwóch albo trzech Zakonników, niech da Dokument Świąt Księgę podpisaną, iako sam Świąt Wotę z Nowiciatu na Świat wyprosit się. Leby zaś Ciz Magistrowie Nowiciuszow, z Ustawicznego wdawania się do: Krowincjonalnych, tak w Cęste Kulpowania, iako też Nauczania Nowiciuszow, niemieli przychylny martwienia się, y opuszczania w Kalerystym dopilnowaniu Młodzieży Swoy Staranności powierzoney. Zaleca się O: Krowincjonalnym, aby wyiowszy szeregulne przypadki, od Ordynaryjnego Kulpowania y poprawiania Nowiciuszow wstrzymywali się, owszem ile to być moze nawet y w Dni chotie, Magistrom Młodzież Świąt w Resolucyach poprawiać dozwalali, zawsze w tajemną między sobą zachowując Jednomyslność.

O Wotowaniu na Nowiciuszow

Wczynieniu Wotacji na Nowiciuszow, następujący Koriądek Zawrze od tych czas zachowany być powinien. Ko słuchanych trzech Miejscach po Obłeczeniu każdego Nowiciusza, Rano od Krowincjonalnego ma być z wotana Familija, ktorey Krowincjonalny niech przetory pytanie, co też lito o Nowiciuszu na litość wotować mają rozumie, y każdego z osobna, iereli co przeciw niemu lito mają, niech się wygada. Na allegowane zaś wotujących Propozycje, gdy koley na danie Zdania o Nowiciuszu na Magistra jego przyjdzie, niech ten ze zła godności w szelku, Sumiennie na każdą z osobna odpowie. Szerebly zaś Krowincjonalny, po mimo Sprawiedliwe Magistra odpowiedzi, poznat w Wotujących złościwo

złościwo uporczywość na wypędzenie niewinnego Nowiciusza, przez danie temuż Wotaw czarnych, na ten czas powinien też Wotawę iako niesprawiedliwą Kłopotować, y zaraz do drugiey przystąpić, aierzeliby w podobnym pierwszem uporze Ciz wotujący, trwali w takim razie do Ministra Krowincjonalnego, Krowincjonalny w raz z Magistrem Nowiciatu, z wotaw się powinien. O: Krowincjatu zaś, uznawszy niesprawiedliwe y niegodziwe przyczyny, do wyrzucenia Nowiciusza, na nierozumną y Zuchwałą, niemając w złość, iako starą, niech Nowiciusza w Nowiciacie przytrzymać, y do Krowincji przypuszczać. Nowiciuszowie radnym sposobem, pod żadnym Krowincjonalnym potrzeby Konwentu, za Fortę Seniorom, czyli Profesjom, za Seniorow za Konwent niemając być naznaczani, polu cały Dół między Murami Klastornemi w Nowiciacie nieprzeniesłać, szeregulnie tyllko z O: Magistrem Świąt, na kilka godzin wyjść za Fortę mogą, z żadnym iednak sposobem ani z Magistrem w Domu Świeckich nocować niepowinny. Aże na przyjmowaniu Kandydatow, y Edukowaniu ich w Nowiciatach albo Zakonniennych Zakonach, pomnożenie, albo też częstotliwość Duina wielka y z guba zasadza się. Wzję napominać się O: Krowincjonalnym y Nowiciatom Magistrowie Krowincjonalni, ażeby nie litość tego iako się tyllko trafi, zaraz w Kabit obłuczyć harabi, ale niech ich w przed przez czas nicialu wytrzymać, y pod ten czas w Obyczajach y przymiotach ich przykładowych Zakonników, w każdym Konwencie na to naznaczonych, niech się pilnie wywiadują, a dopiero iereliby z dołnemi byli, niech ich do Nowiciatu przypuszczać. Nowiciuszow Obłeczonych podobnym sposobem, o słottoności ich naturalney, wywiadować się roztropnie y iako najostrożniey powinni przez cały Dół Nowiciatu. A iereliby w litość rym nieumiarowaną Kasę y złe obyczaje bez żadney poprawy obaczyli, albo by ocywiście Excesu przeciwko dobremu Obyczajom, osobliwie rozlicznym niergodom, zaniebrania Młodości Braterskiej y Kłójeju poznali, takowych bez żadnego w zalegu po Wotacji mają na Świat wypuszczyć. Lepiej bowiem jest mieć mało a dobrych Profesjow, aierzeli wielu a niergodnych y niepokornych; Gwzrem ledwo trafić się czytelnicy lito pro Nowiciacie poprawić się, litość w jakim niebył dobrym y Cnotliwym.

O Niejakiey Prerogatywie y Powinności Braci Laikow.

Bracia Laicy Profesji Krowincjonalney Naszey przy Nowiciatach mieszkający, ponieważ przez O: Kustora Generalnego Krowincjonalney, do Definicji Generalney polubnie Supplikowali ich, z Definicji Generalney odpowiedziana, ażeby o tym w Krowincjonalney Definicji Krowincjonalney Decydowane, litość te Definicja lepiej będzie wiedzieli, iako ma w tej obłeczności postąpić. Ażalym Krowincjonalny Definicja, polegając tak na Decyście Urbana VIII. Kapiera Dnia 8. Maja Roku 1631. w tej obłeczności wydany, iako też fundując się na dawniejszym, w Krowincjonalney Naszey Zwyczaj, i chotiaż ten Zwyczaj K. B. Laikow dla Zuchwałości był zniesiony, pomyślnie y Krowincjonalny Laikow decydując, postanowita. Aby pomienieni K. B. Laicy Profesji, tak w publicznych iako też prywatnych Obzędach y Ceremoniach, miejsce brali przed Kłori:

Zeby jednak w wolcie, nieialy mieli Dyztrubcy; Postanawia us; azeby w Miesiacach, Maju, Czerwcu, Lipcu, Sierpniu y Wrzesniu, Brzetozeni Lokalni dwa Dni na Rekreacyę wyznaczali, y tego Dnia sędną Potawę Familij dyspensowali na Rekreacyę, a drugiego dnia drugę, dlatego aby Chor z godzinami swemi nalezye był Obserwowany. Nad to oto uzilnie Starac usz czaiz Brzetozeni, azeby te Rekreacye, z wszelką Modestą, Spokojnością y Izolawosią odprawiali us, y nigdy nad godzinę 10. w Noc, porwalai niepowinni

O Wychodzeniu Zakonnikow z Konwentow do Miasta.

Czeite wychodzenia z Konwentow do Miasta, maig być sile zakazane, y tyllko Zakonnikom pobornym, Przyklatnym y Trzewym porwalane. Dla czego Brzetozeni Lokalni, maig być Ostrożnemi, azeby takiego wychodzenia, Kijakom gonnym y nieumartwionym, nigdy nieporwalali, a iezeliby lito dla potrzeby ialicy, lub dla Dywertymentu, od Brzetozonego pozwolenie miał do wyjścia z Konwentu, powinieli us na czas do Stole Regularnego wracać, iezeliby zas po Stole Regularnym powrot, oprócz inney Kary, niema mieć na ten czas dla Siebie, w Refektarzu Koryzi Zakonney, y takiego Serweta rownie z drugiemu powinna być zložona y sprzątniona. Wychodzącym Zakonnikom Starzym do Miasta żadnym sposobem niepodzi us bez pozwolenia Brzetozonego, naymnieyze w szeregulności dla Siebie kwestowai Kaczy, pod karę Dyscypliny. Grobliwie zas Labrania us kwestowanie trunkow y ialich kolwiek napojow, chyba za Błogostawionstwu B. Brzetozonego y to dla wszystkich. Brat zas Turtyan, iezeliby licy dla ktorogę w szeregulności to przyniesionę, powinieli Brzetozonemu oddai, inaczej iezeliby us Brzetozony o tym dowiedziat, Brata Turtyana niech cęzlio ukarze. Generalnie zas wszystkich Braci napomina us, azeby dla potrzeb Zmyślonych, y Kwesty ialowey częstego wychodzenia z Konwentu nie szukali przyczyn, ani us wdawai powinni w Interesie swieclie, azeby taki niepotrzebnie zatrudnieni, w Duchu opuszczeni od Grobności Licy Zakonnego nie odzwyczaiali us.

O Niektorych Punktach do Obserwancyi Zakonney należących

Dla Uchronienia us wielu zgonzenia y naruszenia Sumnienia, zaleca us naypręd azeby Ewangeliczne Ubotwo S. Ułochana C. N. Seraficznego Oblubienica, Zakonu ial na własność w Sercach Braci Kazyk ustawicznie tluwata. Kłoby więc niepomnię na Ubotwo S. wazyt us dla Siebie albo dla kogo innego. Kwestowai pieniędze w szporcie ie noie lub przechowywai, albo ich dotykać us lub niemi ptaić, albo bez Berzwinstej potrzeby, bez wiadomości Brzetozonego za Kieniadie czego nabywai. Zakonny powinieli przez trzy dni w Refektarzu na Ziemi pouić o Chlebie y Wodzie, a iezeliby drugi raz zachwale ten Excesz popetnit, oprócz wyznaczonych kar w Refektarzu niech uszey pomieniony post, przez trzy dni w raz z Dyscypliną odprawi, a iezeliby trzeci raz

16
toz popetnit, oprócz wyznaczonych Kar w Refektarzu, w Celi Kustodialney niech Epdrie Lamberty do woli O. Brounciata. A z tym zwazai z Braci, niema us wazyi choćby tez dla swieclieck bez wiadomości Brzetozonego kwestowai pieniędzy, pod winę y karę w szporcie wyrażoną. Potore zakazanie us szorowę Braci w szporcie, azeby Kieniadie y Sekretow Konwentu, ial to, Koryzia, Dyskursow, Spraw, y Krysipadlow swieclim niewyjawiać. Nad albowiem niema Zakonu S. Wzgarda, y Obelgu między swieclimi pomnara us. Atacy niewstrzeżliwi Kijakie, y nieutrzymane w Jezylu Bracia, oprócz lenybla y Dyscypliny w Refektarzu, kostem o Chlebie y Wodzie maig być posłromieni. A iezeliby S. bron Brozi z takowych plotek ialowa Zakonowi S. wynilnęci miata rezywoie, tali daleko wiecey y czezy powinieli być karany. Potrzebie w szporcie Roboty, ktore us szorowaly przez Braci Zakonnę wykonywai, nigdy przez swieclieck niemaig być szorowane, albowy bez pozwolenia Brzetozonego, do takich Robot swieclieck w szporcie, niech publicznie w Refektarzu Dyscyplinę uczyni. Tezyre Karze podlegaię tacy, ktory proz pozwolenia Brzetozonego, Potrawy, lub inne rzeczy Konwentu swieclim wydaię. Kuzgi talze z Bibliotek narzych, z Kłaztorow pozyczanym sposobem wydawai, nie tyllko poddanym Zakonnikom, ale y samym Brzetozonym Lokalnym wedlug Dekretow Kapieclieck w cale niegodzi us. Dan. w Warszawie, na Kapieclule Karzey. Dnia 21. miesiaca maja 1762. Robur.

Effectuatium hoc Capituli desiderium in Congreg. nostra Definitivam
nati Torza celebrata. 1762. M. 20. Maji
Fr. Crispinus de S. Mariae et S. Praxidis
Fr. Stanislaus a Marturrovia S. Praxidis et S. Polod. my
Fr. Procopius a Stanislaw. S. Praxidis et S. Praxidis. my
Fr. Cajetanus a Lucevia S. Praxidis et S. Praxidis.
Fr. Mariophilus a Plava Definitor Quatuor my

